

Opas älykkääksi kyläksi pyrkiville

Smart Rural 21
(Ensimmäinen valmistelutoimi:
2000-luvun älykkäät
maaseutualueet)

Opas älykkääksi kyläksi pyrkiville

Smart Rural 21: Ensimmäinen valmistelutoimi: 2000-luvun älykkäät maaseutualueet

SISÄLLYSLUETTELO

ESIPUHE.....	1
1. MITÄ ÄLYKKÄÄLLÄ KYLÄLLÄ TARKOITETAAN?	2
1.1 MITÄ KYLÄLLÄ TARKOITETAAN?	3
1.2 MITÄ ÄLYKKÄÄLLÄ TARKOITETAAN?.....	4
1.3 MITEN ÄLYKKÄIDEN KYLIEN KONSEPTI POIKKEAA LEADER-/CLLD-HANKKEISTA?	6
2. MITEN LAATIA ÄLYKKÄÄN KYLÄN STRATEGIA ?.....	7
2.1 MIKSI ÄLYKKÄÄN KYLÄN STRATEGIA ON TARPEELLINEN?.....	7
2.2 MITÄ ÄLYKKÄÄN KYLÄN STRATEGIAN TULISI AINAKIN SISÄLTÄÄ?	9
2.3 MITEN ÄLYKKÄÄN KYLÄN STRATEGIA VOIDAAN RAHOITTA?.....	11
3. MITEN STRATEGIA VOIDAAN OTTAA KÄYTTÖÖN JA MITEN ÄLYKKÄITÄ RATKAISUJA VOIDAAN KEHITTÄÄ?	12
3.1 MITÄ ÄLYKKÄÄLLÄ RATKAISULLA TARKOITETAAN?	12
3.2 MITEN VOIT LÖYTÄÄ OIKEAT ÄLYKKÄÄT RATKAISUT?	13
3.3 MITEN PAIKALLISET SAADAAN MUKAAN RATKAISUJEN SUUNNITTELUUN JA KÄYTTÖÖNOTTOON?	17
4. LOPPUSANAT	20

Kirjoittaja: Edina Ocsko (E40 Group)

Graafinen suunnittelu: Veneta Paneva (E40 Communications)

Etukannen kuva: Windmills, Stanz, Itävalta, ©Karoline Karner

Takakannen kuva: Ost-Oya, Tomaszyn, Puola ©Jakub Mikolajuk, Ostoja Natury

Tämä julkaisu on tuotettu Euroopan komission kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti. Siinä esitetyt mielipiteet ovat vain toimeksisaajan mielipiteitä eivätkä edusta hankintaviranomaisen virallista kantaa.

Projektikonsortio: E40 Group, IfLS, empirica, Innovatiesteunpunt,
Agricultural University of Athens, eConcepts

Sopimuksen viitenumero: AGRI-2019-409

Asiakas: DG AGRI

Projektin johtaja:

Rahoittaja:

ESIPUHE

Tämä opas on kylille ja maaseutuyhteisöille, jotka haluavat kehittää toimintaansa ”älykkäämmäksi” sekä kylien kehittäjille. Opas auttaa myös ymmärtämään, mitä **älykkäiden kylien konseptilla** tarkoitetaan eli mitä ”älykäs” ja ”kylä” tarkoittavat tässä yhteydessä. Tämä opas on kahden vuoden tiiviin työskentelyn tulos: sen koostamisessa ovat olleet mukana maaseutuyhteisöt eri puolilta Eurooppaa osana ensimmäistä Komission selvitystä ”2000-luvun älykkäiden maaseutualueiden valmistelutoimia (Smart Rural 21)”. Projektin tarkoituksena oli kannustaa Euroopan maaseutuyhteisöjä laatimaan, kehittämään ja toteuttamaan kylästrategioitaan kokeellisella tavalla sekä vetämään johtopäätöksiä ja antamaan suosituksia kokemuksien perusteella. Eri puolilta Eurooppaa valittiin **21 ominaisuudeltaan erilaista kylää/maaseutuyhteisöä** saamaan tukea strategioidensa kehittämiseen ja toteuttamiseen osana Smart Rural 21 -projektia. Koska kiinnostuneita oli paljon, projektiin otettiin mukaan yli 100 muuta kylää/maaseutuyhteisöä (”Come Along! -kylät) vaihto-ohjelmien sekä osaamista ja valmiuksia parantavien toimien kautta.

Projektin ja oppaan pohjana on sama perusajatus: **kummatkin on tarkoitettu kylille ja maaseutuyhteisöille. Smart Rural 21** on tehnyt tarvelähtöistä ruohonjuuritason yhteistyötä alusta alkaen strategian kehittämisestä älykkäiden ratkaisujen käyttöönottoon asti. Opas perustuu yhdessä tehtyyn työhön, siitä saatuun kokemukseen, palautteisiin, haasteisiin ja tuloksiin. Projektin aikana kertyneitä kokemuksia jaetaan laajemmalle aiheesta kiinnostuneille, jotta kaikki voisivat hyötyä prosessista mahdollisimman paljon.

Tämän oppaan ei ole tarkoitus tarjota kaikkia työkaluja, joiden avulla yhteisöt voisivat aloittaa matkansa älykkääksi kyläksi. Se pyrkii ennemminkin tarjoamaan projektille toiminnalliset raamit, tarjoamaan käyttöön tärkeimmät opit ja ohjaamaan aiheesta kiinnostuneet oikeanlaisten lähteiden pariin. Jos haluat aloittaa matkasi kohti älykästä kylää, tutustu oppaan materiaaleihin ja käytä työkaluja omien tarpeiden mukaan. Toivomme, että tämä opas antaa hyvän alkusysäyksen matkallesi!

Edina Ocsko (projektikoordinaattori) koko Smart Rural 21 -tiimin puolesta

Opas älykkääksi kyläksi pyrkiville

1. MITÄ ÄLYKKÄÄLLÄ KYLÄLLÄ TARKOITETAAN?

Vaikka älykkäitä kyliä onkin syntynyt viimeisten vuosikymmenien aikana useampia, varsinainen älykkäiden kylien Smart Villages -konsepti on suhteellisen uusi: se muodostettiin virallisesti Euroopan parlamentin aloitteesta osana Euroopan komission EU:n Smart Villages -aloitetta vuonna 2017. Samana vuonna Euroopan maaseutuverkoston verkostoyksikkö (ENRD Contact Point) perusti [temaattisen ”älykäs kylä -työryhmän](#). Sen tarkoituksena

on parantaa sidosryhmien välistä uuteen konseptiin liittyvää keskustelua. Vuosien 2018 ja 2019 aikana Euroopan komissio aloitti älykkäiden ekososiaalisten kylien kokeiluhankkeen, jossa tarkoituksena oli tuottaa toimiva älykkään kylän määritelmä, tunnistaa olennaiset hyvät käytännöt ja tehdä tapaustutkimusta.. On tärkeää huomioida, että jokaisella jäsenvaltiolla saattaa olla ja sallitaan oma paikalliseen kontekstiin sidottu älykkään kylän määritelmä.²

Älykkäiden kylien määritelmä (älykkäiden ekososiaalisten kylien kokeiluhankkeen mukaan) : Älykkäät kylät ovat maaseutuyhteisöjä, jotka kehittävät älykkäitä ratkaisuja paikallisiin haasteisiin. Ne kehittävät ratkaisuja paikallisten vahvuuksien ja mahdollisuuksien pohjalta ja sitoutuvat alueidensa kestäväan kehitykseen. Yhteisöt luottavat osallistavaan lähestymistapaan kehittääkseen ja pannaan täytäntöön strategiansa parantaakseen

taloudellisia, sosiaalisia ja/tai ympäristöolojaan erityisesti ottamalla käyttöön digitaalitekniikan tarjoamia ratkaisuja. Älykkäät kylät hyötyvät yhteistyöstä ja muiden yhteisöjen ja toimijoiden kanssa maaseudulla ja kaupunkialueilla. Älykkäiden kylien strategioiden suunnittelu ja täytäntöönpano voi perustua olemassa oleviin aloitteisiin. Strategiat voivat saada rahoitusta erilaisista julkisista ja yksityisistä lähteistä.

[Smart Rural 21 -projektin](#) (joulukuu 2019 - marraskuu 2022) tavoitteena oli soveltaa määritelmää aidoissa kylän kehittämistilanteissa eri puolella Eurooppaa tukemalla älykkäiden kylästrategioiden kehittämistä ja toimeenpanoa. Toinen älykkäiden maaseutualueiden valmistelutoim - [Smart Rural 27 -projekti](#) käynnistettiin vuonna 2020 (päättyy

vuoden 2023 lopussa). Sen tavoitteena on kehittää älykkään kylätoiminnan toimintaympäristöjä ja tukitoimia Euroopassa selvityksin, jakamalla tietoa kylistä, maaseutuyhteisöistä ja eri tukimuodoista sekä perustamalla kokeellisen seurantakomitean (observatorion).

EU:N ÄLYKKÄIDEN KYLIEN KÄSITTEEN HISTORIA

Älykkäiden kylien konsepti on kiinnostava, mutta määritelmän tarkka tulkinta ja käyttöönotto on ollut haastavaa. Älykkäiden kylien yhteydessä esiin nousee

kaksi perustavanlaatuaista ja yleistä kysymystä: mitä tarkoitetaan älykkäällä ja mitä tarkoitetaan kylällä. Aloitetaanpa jälkimmäisestä.

2 Katso myös [jäsenvaltioiden tietosivuilta](#) kansalliset määritelmät.

Ensimmäinen valmistelutoimi: 2000-luvun älykkäät maaseutualueet

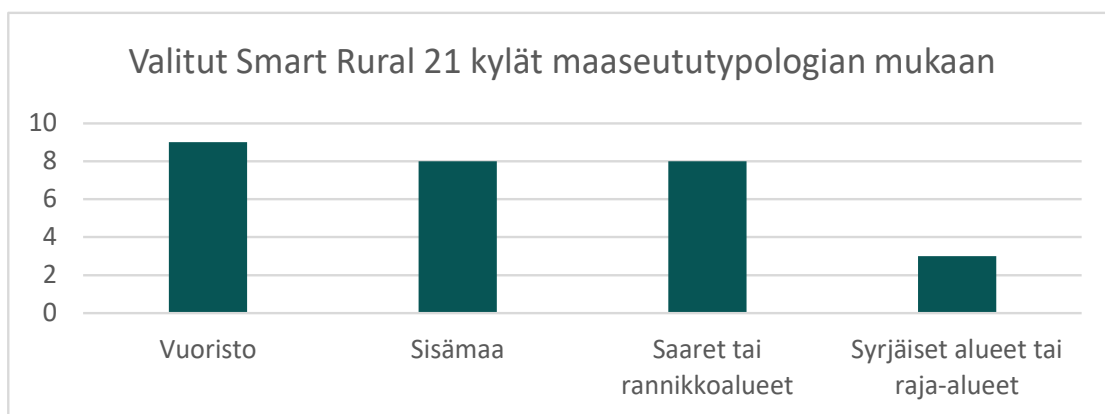
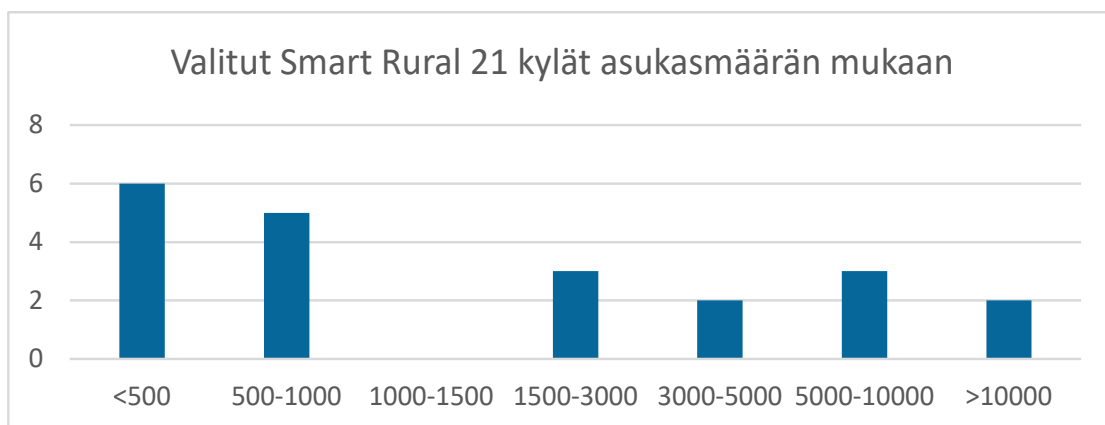

1.1 MITÄ KYLÄLLÄ TARKOITETAAN?

Määritelmä viittaa **maaseutuyhteisöihin**. Maaseutuyhteisö on terminä neutraalimpi kuin kylä, sillä kylä voi jossain tapauksissa olla rajoittava eikä välttämättä aina sovellu maaseutuyhteisöjen kuvaamiseen tietyissä kansallisissa yhteyksissä. Tässä oppaassa käytämme siis termiä ”maaseutuyhteisöt”. Älykkäitä kyliä käytetään kuitenkin kun viitataan itse konseptiin.

Usein kysytään miten iso tai pieni älykkäiden kylien konseptin mukainen yhteisö (toiminnallinen kokonaisuus) voi olla ja vaikuttaako yhteisön sijainti

(esim. syrjäinen tai lähellä kaupunkia) jotenkin. Yleisellä tasolla tarkempia rajoituksia ei ole haluttu tehdä. Valitut Smart Rural 21 -kylät³ ovat hyvin erilaisia sijaintinsa ja kokonsa puolesta (kaaviot alla). Suurin maaseutuyhteisö valituista Smart Rural 21 -kylästä on Ranskan [Mouans-Sartoux](#), jossa asuu noin 10 000 henkilöä, kun taas pienin on Italian Alpeilla sijaitseva [Ostana](#), jossa asuu vakituisesti vain noin 50 henkilöä.

Älykkäiden ekososiaalisten kylien pilottihanke suositteli huomioimaan OECD:n tai EUROSTATin maaseututypologiaa maaseutuyhteisöjen tunnistamisessa. Typologian mukaisesti kunnat eritellään maaseutualueiksi, kaupungeiksi/esikaupungeiksi tai suurkaupungeiksi. Älykkäiden

kylien yhteydessä typologiassa olisi syytä huomioida myös kunnat (tai kunnan alueella sijaitsevat maaseutuyhteisöt) jotka ovat määritelmältään maaseutualueita ja joissain tapauksissa kaupunkeja tai esikaupunkeja.

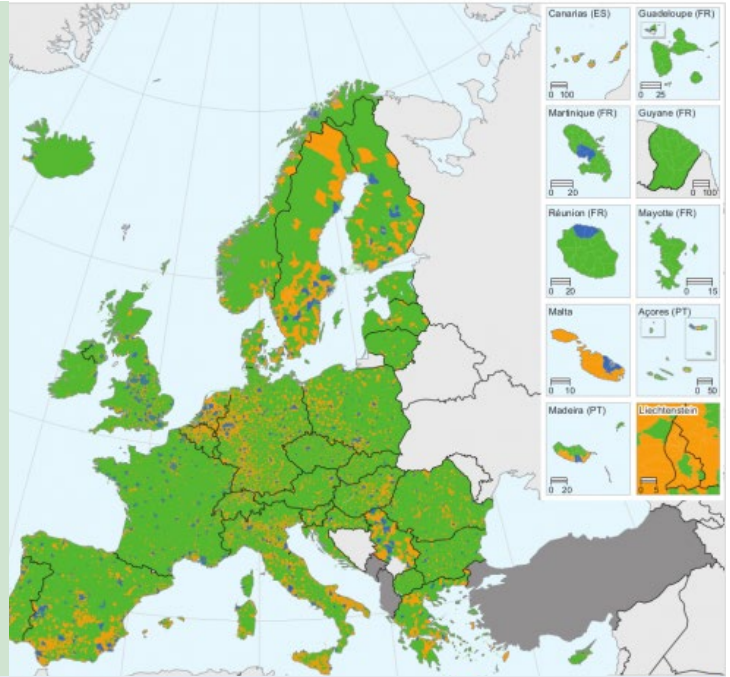
3 Smart Rural 21 projektiin on valittu 21 kylää, jotka saavat tukea projektin kautta älykkään kylän strategian kehittämiseen ja älykkäiden ratkaisujen toimeenpanoon.

LAU-hallintoyksiköiden) avulla EU:n alue jaetaan pienemmiksi alueiksi tilastotietojen saamiseksi myös paikallisella tasolla. LAU2-luokittelun (pääosin maaseutuyhteisöjä, ks. kartta oikealla) taustalla on kaupungistumisen aste ja väestötiheys. Paikallishallintoalueita luokitellaan eri tavalla eri maissa, joten LAU:t voivat esimerkiksi viitata kuntiin tai sitä pienempiin hallintoyksikköihin.

Älykkäät kylät toimivat eri hallintotasoilla. Useimmat Smart Rural 21 -kylät ovat LAU2-tasolla tai sitä alemmalla tasolla. Osassa älykäs kylä alueista on useampi pienempi asutuskeskus tai useampi LAU-2 alue.

Voit tarkistaa tästä oman LAU2-alueesi typologian ja tilastot.

Hallinnolliset rajat: ©EuroGeographics ©UN-FAO ©Turks
Kartografia: Eurostat - GISCO, 05/2018

Suurkaupungit (Tiheästi asutetut alueet: vähintään 50 % väestöstä asuu kaupunkikeskuksissa)

Kaupungit ja esikaupungit (Väestötiheydeltään keskimääräiset alueet: alle 50 % väestöstä asuu maaseuturuuduissa ja alle 50 % väestöstä asuu kaupungin keskusta-alueilla)

Maaseutualueet (Harvaan asutut alueet: yli 50 % väestöstä asuu maaseudulla)

Tietoja ei saatavilla

1.2 MITÄ ÄLYKKÄÄLLÄ TARKOITETAAN?

Innovaatio on yksi älykkäiden kylien tärkeimmistä ominaisuuksista. Yleisesti ottaen innovaatio syntyy tarpeesta **muuttaa** jotakin tai ratkaista jokin ongelma tai **haaste**.

Vaikka maaseudun kehittämisen yhteydessä voidaan käyttää monenlaisia innovaation määritelmiä,⁴ ne eivät välttämättä toimi älykäs kylä -konseptin yhteydessä. Innovaatiota voi olla vaikeaa määritellä alueellisesti tai paikallisesti, sillä se on pitkälti kontekstisidonnainen. Yhdellä paikkakunnalla toteutettu innovaatio voi toimia hyvin eri tavalla toisella paikkakunnalla. Siitä, miten kylät voivat tunnistaa oikeanlaiset ja heille sopivat innovaatiot, käydään tarkemmin läpi osiossa 3.2.

Olisi helppo sanoa, että älykkyys on yhtä kuin digitaalisuus.

”Jos sinusta ei tunnu siltä, että elämässäsi on haasteita, et valitettavasti koskaan keksi mitään.”

Professori Henrique Leitão,
Agri Innovation -huippukokous
(Lissabon), 2017

että jos haluamme selvittää 2000-luvusta kunnialla, meidän on ainakin pyrittävä pysymään **digitaalisten**

innovaatioiden, muutosten ja edistyksen mukana sekä hyödynnettävä **digitalisaation** tarjoamia moninaisia **mahdollisuuksia**. Digitalisaatiota ei voi jättää huomiotta.

Kysymys ei kuitenkaan ole näin yksinkertainen.

Miksi? Vaikka käytössä olisikin digitaalista teknologiaa, se ei välttämättä vaikuttaisi juuri lainkaan **paikalliseen yhteisöön**. Älykkäiden kylien tarkoituksena on nimenomaan keskittyä paikalliseen väestöön. Älykkäällä tarkoitetaan siis tässä yhteydessä innovatiivisia ratkaisuja (mukaan lukien digitaalisen teknologian ratkaisut), jotka saavat paikallisen väestön **osallistumaan** yhteisön toimintaan ja/tai vaikuttavat paikalliseen väestöön **merkittävällä** tavalla.

”Älykäs kaupunki” ohjelmassa älykkyys rajattiin digitaalisuuteen ja samaa ajettiin pitkään myös maaseutukyliin ja -yhteisöihin liittyvissä keskusteluissa. Yleinen mielipide ajaa laajempaa määritelmää. Ensinnäkin monet maaseutualueet kärsivät ”digitaalisesta arvoisuuudesta” johtuen rajoitetusta mahdollisuudestaanopean laajakaistan

Smart Rural -logon ”puolet hehkulamppua, puolet sijaintia” -merkin on tarkoitus symboloida sitä, että älykkäiden kylien innovaatiot on aina huomioitava paikallisessa yhteydessään.

4 Esimerkiksi [EIP-AGRI:n määritelmän](#) mukaan innovaatiolla tarkoitetaan tiivistetysti seuraavaa: ”idea, joka on otettu onnistuneesti käyttöön”.

käyttöön. Keskittyminen digitaalisuuteen voisi entisestään kasvattaa eroa alueiden välillä. Toiseksi on syytä painottaa sitä, että – aiempien kokemusten perusteella – digitaalinen teknologia on merkittävä osa kehitystä kohti älykkäitä ratkaisuja, mutta se ei ole ainoa. Älykkäiden ekososiaalisten kylien hankkeessa todettiin, että ”**Digitalisaatio on työkalu, ei päämäärä sinänsä.** Digitaalisten teknologioiden käyttö ei määrittele älykästä kylää eikä digitaalinen teknologia ole ainoa tavoitteiden saavuttamistapa. Monia muita työkaluja on kylien ja yhteisöjen käytössä.” Euroopan maaseutuverkoston ENRD:n älykkäiden kylien teemaryhmä oli pitkälti samoilla linjoilla.

EU:n älykkäiden kylien määritelmässä todetaan, että älykkäät kylät ”käyttävät innovatiivisia ratkaisuja [...] erityisesti hyödyntämällä digitaalisten teknologioiden tarjoamia ratkaisuja”. ”Erityisesti” tarkoittaa sitä, että digitaaliset teknologiat ovat merkittävä, mutta eivät ainoa menetelmä matkalla älykkääksi kyläksi. On syytä huomioida, että määritelmät voivat vaihdella ja jotkin jäsenvaltiot voivat keskittyä enemmän digitaalisiin ratkaisuihin kuin toiset.

Sosiaalista innovaatiota voidaan pitää älykkäille kylille yhtä tärkeänä kuin digitaalista/teknologista innovaatiota. Vaikuttavuus ja **osallistavuus** ovat ”älykkään kylän” vaatimuksia.. Kun innovatiiviset ratkaisut vaikuttavat paikalliseen yhteisöön ja/tai uusia osallistavia prosesseja (sosiaalisia käytäntöjä) syntyy osana yhteisön toimintaa, niitä pidetään sosiaalisina innovaatioina.

Esimerkiksi sosiaaliseen innovaatioon syrjäisillä maaseutualueilla keskittynyt Horisontti 2020:n [SIMRA](#)-projekti määritteli sosiaalisen innovaation seuraavasti: ”Uusia tai uudenlaisia yhteiskunnan haasteisiin vastaavia sekä hyvinvointiin suuntautuvia käytäntöjä, joissa kansalaistoimijat on pakostikin läsnä”. EU:n Tutkimus- ja Innovaatio-ohjelma Horisontti Eurooppa suosittelee sosiaalisia innovaatioita käytettävän, jos tavoiteltu ratkaisu on sosiaalisen ja teknisen rajapinnassa sekä

Joten ennen kuin päädyt trendikkääseen digitaaliseen ratkaisuun,, mieli ensin onko ratkaisu tarpeellinen (miksi ja kenelle) sekä mikä tulee muuttumaan yhteisössäsi.

[Raudanmaa](#) on hyvä esimerkki Suomesta sosiaalisesta innovaatiosta. Kyläläiset ovat olleet sitoutuneita ja laajalti mukana valokuituverkon, kylän monipalvelukeskuksen ja osuuskunnan perustamisessa sekä arjen toteutuksessa. Paikallisten palvelujen tarjonnassa on myös käytetty digitaalisia ratkaisuja. Kylän inspiroivat ratkaisut voivat toimia esimerkkinä muille. Itävallan [Stanz im Mürztal](#)in esimerkissä tutkittiin sosiaalisen innovaation mahdollisuuksia uusiin energiamuotoihin siirtymisen ja digitaalisaation yhteydessä (käyttämällä lohkoketjuteknologiaa yhdistettynä paikalliseen rahake/arvojärjestelmään).

”Halusimme tehdä kylä talosta Raudanmaan sydämen; sellaisen, mitä koulu oli aikaisemmin.”

Heini Niklas-Salminen, Raudanmaa, 2021

edellyttää muutosta, uusia yhteiskunnallisia käytäntöjä, omistajuutta tai toimintatapojen päivittämistä.

Osa Smart Rural 21 -kylästä lähti aluksi kehittämään älykkäitä digitaalisia ratkaisuja. Joissakin asiaa piti kuitenkin mieltä uudestaan, erityisesti ikäihmisten terveydenhuollon ja hoivatyön verkkoratkaisuissa. Digitaalisten sovellusten kehittäminen ei välttämättä ole oikea tai ainoa tapa ratkaista vanhusten hoitamiseen liittyviä haasteita älykkäällä tavalla. Ne vaativat tarkkaa ennakkoharkintaa ja **osaamisen lisäämistä**, jotta voidaan päättää, kannattaako verkkokäyttöisiin terveydenhuoltoratkaisuihin investoida . Kannattavuutta selvitettiin Smart Rural 21 -projektissakolmen projektikylän (Irlannin [Dingle](#), Saksan [Sollstedt](#) ja Portugalin [Penela](#)) kanssa. Voit tutustua tuloksiin kyseisten kylien sivuilla.

VINKKEJÄ JA VIHJEITÄ: MITEN INNOVAATIO SYNTYY?

- ✓ Innovaation on aina **perustuttava tarpeeseen: sen tarkoituksena on ratkaista tietty haaste**, joka koskee paikallista yhteisöä/maaseutualuetta. Mieti yhteisöäsi koskevia erityisiä ongelmia ja haasteita.
- ✓ Oikean innovaation löytäminen vaatii paljon kokeiluja, pilotointia ja keskustelua asiantuntijoiden, tutkijoiden sekä muiden kylien kanssa.
- ✓ Innovaatiot syntyvät useimmiten yhteistyössä muiden (paikallisten) ihmisten kanssa – ratkaisut eivät siis välttämättä löydy ulkopuolelta.
- ✓ Innovaatiot vaativat paljon testaamista ja se voi myös johtaa epäonnistumisiin.

1.3 MITEN ÄLYKKÄIDEN KYLIEN KONSEPTI POIKKEAA LEADER-/CLLD-HANKKEISTA?

Älykäs kylä -konseptia verrataan usein LEADER-toimintaan/ yhteisölähtöiseen paikalliseen kehittämiseen (CLLD). Erityisesti toiminnan peruserätykset ovat samoja. LEADER/CLLD menetelmät ovat myös olennaisia työkaluja ja rahoituksen lähteitä tulevissa älykkäiden kylien strategioissa ja ratkaisuisissa (katso osiosta 2.4 lisätietoa älykkäiden ratkaisujen rahoittamisesta). LEADER-ryhmät voivat usein aktivoida, tukea ja rahoittaa yhteisöjen innovaatioita. Esimerkiksi Irlannin [Dinglen](#) älykkään kylän strategiaprosessia johti paikallinen toimintaryhmä (NEWKD). Suomen [Raudanmaa](#), Tanskan [Torup](#), Kreikan [Kythera](#) ja jotkin muut Smart Rural 21 -kylät ovat taas saaneet sekä taloudellista että teknistä tukea älykkään kylän prosesseissaan paikallisilta toimintaryhmiltä.

Älykkäiden kylien konsepti eroaa kuitenkin LEADER/CLLD menetelmistä:

- **Älykäs kylä -konsepti osallistavaa paikallisia yhteisöjä huomattavasti enemmän** – se keskittyy pieniin ja paikallisiin toimiin ja pyrkii auttamaan yhteisöjä vastaamaan 2000-luvun haasteisiin ja tarttumaan sen tarjoamiin uusiin mahdollisuuksiin. LEADER/CLLD toimii maantieteellisesti laajemmalla alueella ja ylemmällä hallinnollisella tasolla. LEADER-alueilla on paljon kyliä, mutta itse paikalliset strategiat suunnitellaan ylätasolla, joten ne eivät aina voi ottaa huomioon tiettyjen yhteisöjen erikoisuuksia.
- LEADER-/CLLD-hankkeille on kehitetty oma ohjelmallinen hallinto-, rahoitus- ja toimintamalli, kun taas ”älykkäille yhteisöille” ei sellaista ole. Tämä on etu siinä mielessä, että se **mahdollistaa erilaisia kokeiluja ja uusia ratkaisuja**, erityisesti erilaisten rahoitusratkaisujen hyödyntämisen osalta. Älykkäiden kylien ei tulisi rajoittua vain LEADER-rahoitukseen: ne voivat käyttää monenlaisia rahoituslähteitä, kuten koheesiopolitiikan rahoitusta, johon sisältyvät Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahasto (ESR), sekä Elpymis- ja palautumissuunnitelmaa (RRF) tai Euroopan meri- ja kalatalousrahasto (EMKR).
- **Älykkäät kylät vahvistavat paikallista innovaatio - ja kokeilukulttuuria** älykkäillä ratkaisuisilla, jotka tulevat suoraan paikallisilta yhteisöiltä ja keskittyvät erityisesti 2000-luvun mukanaan

”- **Epäonnistuitteko välillä innovaatioiden kanssa?**

- **Monta kertaa! Kun esimerkiksi yritimme löytää Oya-saviruukkujen* valmistajia, epäonnistuimme kolmesti.**

Ruukkujen saanti viivästyi vuodella, mutta koska tiesimme mitä haluttiin ja tahtotila oli korkea, löysimme lopulta haluamamme.

Hampun tuotanto oli mielestämme epäonnistuminen. Kokemus oli hyvä, opimme siitä paljon, mutta emme saaneet toteutettua puoliakaan luvutusta. Epäonnistumiset ajavat sinut epätoivon partaalle monta kertaa! Sain niin monta kieltävää vastausta, että se ei enää tuntunut kovin erikoiselta. Mutta kun teet parhaasi, avaat sydämesi uusille mahdollisuuksille ja rakennat luottamusta, ihmiset muuttavat asenteitaan.

Piotr Ostaszewski, Tomaszyn (Puola), Smart Café

* Lisätietoja oya-ruukuista on alla olevassa tekstilaatikossa.

tuomiin uusiin haasteisiin ja mahdollisuuksiin, kuten ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja digitalisaatioon. Tässä yhteydessä LEADER -ryhmät toimivat tai voivat toimia innovaatioiden merkittävänä mahdollistajina, sillä ne tukevat älykkäiden kylien syntymistä omilla alueillaan.

Perinteinen ja helppo tapa säästää vettä ja edistää kasvien kasvua (Innovaation Tomaczyn -kylästä Puolassa)

Ost-Oya (olla, oya) on uusantiikkinen ruukku, joka on valmistettu huokoisesta ja läpäisevästä savesta. Se haudataan maahan, joten se kastelee puutarhaa luonnollisesti tavalla ja vähentää samalla veden haihtumista ja kastelutarvetta. Ost-oya (olla, oya) täytetään vedellä parin päivän välein, ja loppu hoituu itsestään. Miten?

Toimintaperiaate on naurettavan yksinkertainen: kasvien juuret kasvavat kohti läpäisevää savea kohti jasaavat juuri sopivan määrän vettä juuri silloin kuin ne sitä tarvitsevat. Ei sen enempää tai vähempää. Vedenkäyttö vähenee, ympäristö voi paremmin ja puutarha näyttää entistäkin paremmalta.

Lähde: <https://ost-oya.pl/en/ost-oya-2/>

LISÄTIETOJA: ÄLYKKÄIDEN KYLIEN KONSEPTI

[Smart Villages: Concept, issues and prospects for EU Rural Areas](#), Think Tank European, 2021: Kokonaisvaltainen lyhyt katsaus älykkäisiin kyliin, niidentärkeimpiin ominaisuuksiin ja kehitykseen.

[Pilot project, Smart eco-social villages: final report](#), Ecorys et al., 2019: Euroopan komission rahoittama projekti, jossa älykkäät kylät määriteltiin ja jossa tunnistettiin parhaita käytäntöjä sekä tapaustutkimuksia.

[Smart Villages: Revitalising rural areas](#), ENRD, 2018: Lyhyt video, jossa esitellään älykkäiden kylien konsepti

[EU supports smart villages](#), EUDigital, 2017: Lyhyt video, jossa esitellään älykkäät kylät ja projektin kehitysvaiheet

2. MITEN LAATIA ÄLYKKÄÄN KYLÄN STRATEGIA ?

Älykkään kylän strategia on innovatiivinen paikallisesti ja osallistavasti toteutettu paikallinen kehittämisen strategia, konsepti tai suunnitelma. Se sisältää kokonaisvaltaisen ja pitkäkestoisen vision maaseutuyhteisölle ja sitä toteutetaan innovatiivisten ratkaisujen avulla. Ensimmäiset viisi [Smart Rural 21](#)

[älykäs kylä -tiekartan](#) vaihetta keskittyvät strategian tekemisen tärkeimpiin vaiheisiin: (1) [aloittaminen](#), (2) [kuvaus, konteksti ja sidosryhmät](#), (3) [sidosryhmien osallistaminen](#), (4) [strategian tekeminen](#) ja (5) [älykkään kylän strategia](#).

2.1 MIKSI ÄLYKKÄÄN KYLÄN STRATEGIA ON TARPEELLINEN?

Älykkään kylän strategia on koko konseptin ydin. Määritelmän mukaan älykkäät kylät ”toimivat osallistavasti”. pyrkiessään parantamaan oman alueensa taloudellista, sosiaalista ja ympäristön tilaa”.

Mutta onko strategia edellytys sille, että kylä voisi olla älykäs?

Strategiaonolennainen osasuunnitelmallista ja pitkäkestoista ajattelumallia. Se on kuitenkin hyödyllinen vain silloin, jos se auttaa yhteisöä hyväksymään yhteisen vision, ja miettimään, millaisia tavoitteita kylä haluaa saavuttaa keskipitkällä tai pitkällä (esim 5-10 vuotta) aikavälillä., Strategiassa kartoitetaan, kuvataan ja kootaan olemassa olevia rakenteita, ideoita ja aloitteita. Se auttaa kylää ajattelemaan asioita kokonaisvaltaisemmin yksittäisiin aloitteisiin keskittymisen sijaan. Edistyneimmillä kylillä, joilla ei vielä ole kokonaisvaltaista älykkään kylän strategiaa tai pitkäkestoisempaa visiota, mutta tahtotila siihen seuraava askel olisi strategian päivittäminen Älykäs Kylä - konseptin mukaiseksi.

Strategiat voivat olla hyödyllisiä viestinnällisiä työkaluja kun kylän visiosta halutaan kertoa kyläläisille sekä kylän ulkopuolisille tahoille kuten toimintaryhmille ja julkishallinnon toimijoille. Strategian linkittäminen muihin strategioihin kuten kunnallisiin, maakunnallisiin tai kansallisiin strategioihin voi auttaa tunnistamaan rahoituslähteitä strategian toteuttamista varten.

On toivottavaa, ettei älykkäiden kylien strategioita **kehitetä vain muodon tai vuoksi**. Strategian tulisi olla koko kylää/ yhteisöä yhdistävä ja sen tulisi toimia pohjana tulevaisuuskeskusteluille ja tuleville toimenpiteille. a. Strategiaa ei tulisi myöskään tehdä pelkästään mahdollista rahoitusta ajatellen, vaikka strategia sinänsä tukee tätä mahdollisuutta. Mieti tarvitsetteko strategiaa ja miten hyödyntäisitte sitä oman kylän, yhteisön tai alueesi kehittämisessä.

Älykkään kylän strategian tekeminen ja toteutus voidaan tehdä konsulttityönä tai yhden henkilön toimesta. Vaikka näin syntynyt strategia saattaisikin virallisesti ja sisällön osalta vaikuttaa päällisin puolin

”Pääasiallinen strategian meilletuoma lisäarvo on ollut se, että erillisistä ideoista ja projekteista luotiin yhtenäinen strategia ja se on auttanut priorisoimaan toimia ja rahoituksen hakemisessa.

SR21-kylän edustaja, vastauksena kyselyyn

kiinnostavalta, kokemukset osoittavat, että tällaiset strategiat jäävät yleensä toteuttamatta jo varhaisessa vaiheessa, eikä niiden toteuttamiseen riitä sitoutumista

”Vaikka kylässä on useampia johtohahmoja, yksikään heistä ei pysty yhdistämään paikallisen yhteisön kaikkia edustajia.”

Smart Rural 21 -seurannassa todettua

auttaminen – ei voi onnistua. **Älä siis aloita älykkään kylän prosessia vain rahoituksen takia: tee se oman vakaumuksen ja paikallisen sitouttamisen kautta.**

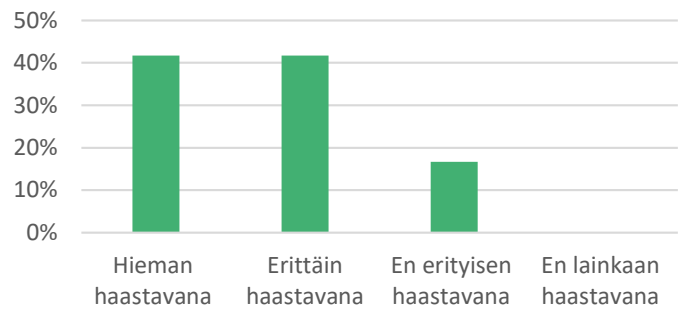
Älykkäiden kylien strategioiden muoto voi vaihdella, mutta alla kuvaamme tärkeitä asioita, joita strategiaan kannattaisi sisällyttää. Monet jäsenvaltiot hyväksyvät myös kevyempiä, yksinkertaisempia strategioita, jotta kylät, jotta kylien työmäärä ei kasvaisi liian suureksi.

Älykkään kylän strategian tekeminen oli Smart Rural 21 -hankkeen ehto valituille kylille. Useimmat kylät (10/12:sta) totesivat, että **strategian kehittämisprosessi olihyödyllinen tai erittäin hyödyllinen.**

Monet olivat kuitenkin myös sitä mieltä, että **prosessi oli haastavaa tai erittäin haastavaa.** Osa pettymyksestä johtuu siitä, että älykkäiden kylien strategioihin ei löydy rahoitusta – toisin sanoen prosessi ei välttämättä tunnu kovinkaan palkitsevalta.

Miten haastavana pidit älykkään kylän strategian kehitysprosessia? (12 vastaajaa)

VINKKEJÄ JA VIHJEITÄ: MIKSI ÄLYKKÄÄN KYLÄN STRATEGIAN TEKEMINEN KANNATTAA?

- ✓ Strategian laatiminen on **hyödyllinen menetelmä**, jonka avulla yhteisö voi koota visionsa, suunnitelmansa ja tulevat toimenpiteet yhdeksi kokonaisuudeksi.
- ✓ Älykkään kylän strategian tekeminen **voi kuitenkin vaatia paljon resursseja** ja edellyttää joskus teknistä- tai asiantuntija-apua prosessin eri vaiheissa esim. osallistamisen kanssa, ratkaisujen tunnistamisessa tai kokonaisuuden hahmottamisessa.
- ✓ Koska **älykkäiden kylien strategioihin ei varsinaisesti ole rahoitusta**, maaseutuyhteisöjen on harkittava tarkkaan, haluavatko ne laatia strategian, millainen se olisi ja mitä tarkoitusta varten. Käytettyjen resurssien tulisi olla suhteessa mahdollisiin taloudellisiin etuihin ja kyläläisten etuihin tavoitellessaan yhteistä tulevaisuutta..
- ✓ Se, miten strategiaa päivitetään (strategian vanheneminen riskinä), toteutusta seurataan ja hallinnoidaan tulee myös huomioida.
- ✓ Maaseutuyhteisöt voivat olla kiinnostuneita siitä, jos ja miten eri jäsenvaltioissa, maakunnissa ja alueilla älykkäisiin kyliin liittyvät poliittiset ja ohjelmalliset tukitoimet kehittyvät.

2.2 MITÄ ÄLYKKÄÄN KYLÄN STRATEGIAN TULISI AINAKIN SISÄLTÄÄ?

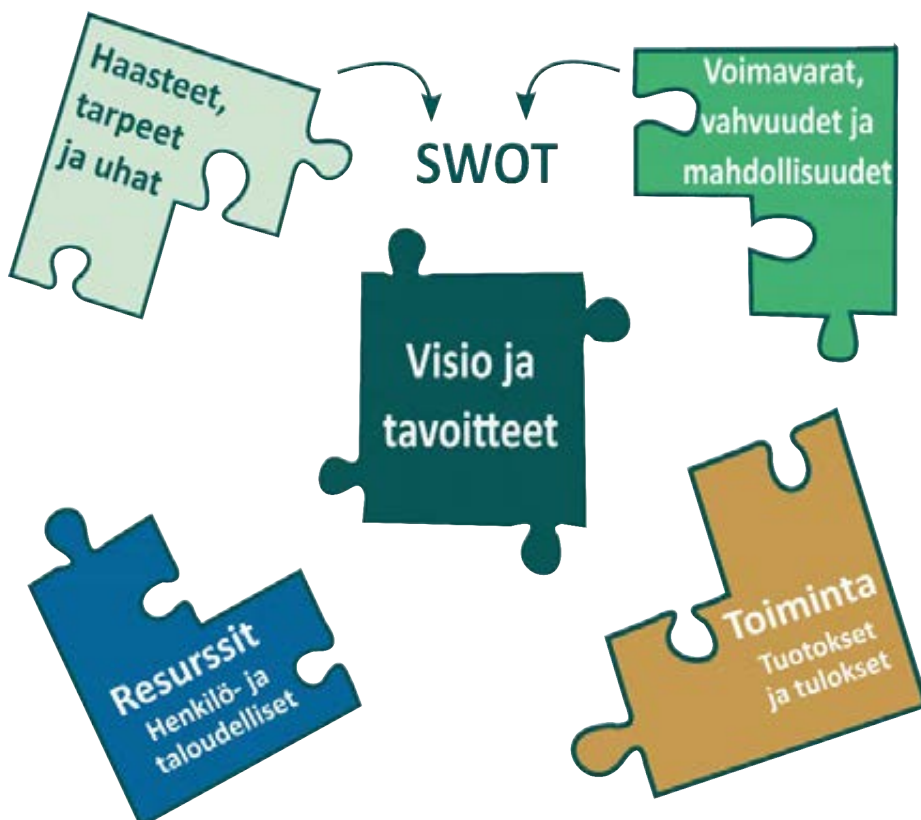
Älykkäiden kylien strategioiden oletetaan täyttävän perinteisen paikallisen strategian/suunnitelman kriteerit. Älykkääksi se muuttuu, kun siihen lisätään uudet tulevaisuuteen katsovat innovatiiviset ratkaisut. Kuten aiemmin todettiin, innovaatiot syntyvät usein tietyn haasteen tai tarpeen ratkaisemiseksi. Näihin haasteisiin vastatakseen maaseutuyhteisöjen on kehitettävä omia vahvuuksiaan ja hyödynnettävä omia mahdollisuuksiaan. Näiden kahden osa-alueen perusteellinen ymmärrys voi auttaa vision ja sen kautta tavoitteiden määrittelemisessä. Lyhyesti sanottuna yhteisön on päätettävä, mitä se haluaa saavuttaa seuraavan 5–10 vuoden aikana. Kun **visio ja tavoitteet** (jotka perustuvat haasteisiin ja mahdollisuuksiin) on

määritelty, strategian on määriteltävä toimet, jotka ovat tarpeen vision toteuttamiseksi ja tavoitteiden saavuttamiseksi, sekä se, millaisia henkilö- ja taloudellisia resursseja tarvitaan, jotta suunnitellut **toimet** voidaan toteuttaa.

”Vältämme yleensä strategia -termin mainitsemista, sillä sanaan liittyy usein negatiivisia ajatuksia; sen oletetaan olevan aina suuri ja monimutkainen suunnitelma. Siksi päätimme käyttää nimenä sen sijaan konseptia.”

Joanna Gierulka, Puolan maatalousministeriö, ensimmäinen alueellinen työpaja

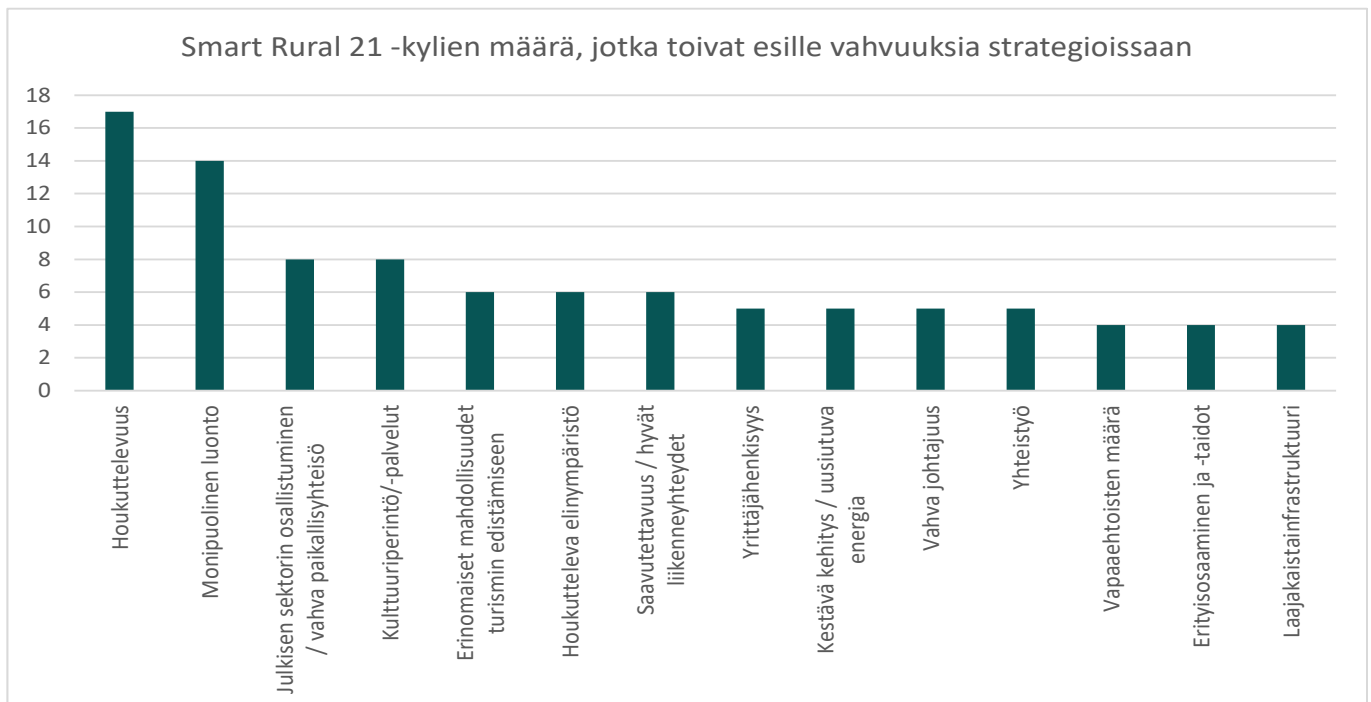
LAINAUS

Tarpeet/haasteet/heikkoudet ja mahdollisuudet/vahvuudet on tunnistettu kaikissa 21:ssä Smart Rural -projektiin valittujen kylien strategioissa. Luokitus on tehty avainsanojen perusteella. Alla olevassa kaaviossa näkyvät haasteet, jotka mainittiin useamman kuin neljän valitun kylän yhteydessä. Yleisimmät kylien haasteet olivat:

- väestön väheneminen, nuorten muutto alueelta,
- palveluiden puute, mm. tilat, liikenne, koulutus, asuminen ja terveydenhuolto

Vastaavasti **tärkeimmät voimavarat** ja vahvuudet tunnistettiin valittujen kylien strategioissa jane on myös luokiteltu avainsanojen perusteella. Alla olevan kaavion perusteella yli neljä mainintaa saaneiden voimavarojen joukossa tärkeimpinä pidettiin alueen houkuttelevuutta ja monipuolista luontoa. Myös vahvaa yhteisöä, kulttuuriperintöä ja turismia arvostettiin.

2.3 MITEN ÄLYKKÄÄN KYLÄN STRATEGIA VOIDAAN RAHOITTA?

Tämä on niin sanottu miljoonan dollarin kysymys – tai siis miljoonan euron kysymys – jota maaseutuyhteisöt usein kysyvät.

Yksi suurista haasteista on se, että tällä hetkellä ei ole selkeää rahoitusmallia älykkäille kylille ja yhteisöille. Ei ole vielä tiedossa minkälaisia tukimekanismeja, ohjelmia tai h a n k e h a k u j a olisi tulossa.

 Yhteisen maatalouspolitiikan asetuksessa älykkäisiin kyliin viitataan olennaisena työkaluna, jonka avulla ”maaseutualueiden [...] sosioekonomiset rakenteet vahvistuvat.” Tavoitteena on ”maatalouden ja maaseudun modernisointi jakamalla tietoa sekä edistämällä innovaatioiden ja digitaalisten ratkaisujen käyttöä”. YMP-asetus myös kannustaa – ja sen odotetaan tukevan – älykkäiden kylien yhteistyötä. **(YMP-asetuksen johdanto-osat 32, 78 ja 82 sekä artikla 77.**

Alustavan analyysin pohjalta vaikuttaa todennäköiseltä, että monissa jäsenmaissa LEADER -mekanismilla t u e t a a n kylästrategioiden suunnittelua ja älykkäiden toimien t o t e u t t a m i s t a . Älykkäisiin kyliin voi saada tukea myös muista CAP-toimista, EU:n poliitikoista ja ohjelmista. Näitä ohjelmia ovat mm. Interreg,

Aluekehitysrahaston paikallinen kehittäminen sekä infra- ja laajakaistainvestoinnit, Euroopan Sosiaalirahaston osallisuushankkeet (ESF⁵) sekä kalatalousleader (EMFAF⁶).

EU on sitoutunut älykäs kylä -konseptin ja prosessin toteuttamiseen ja kannustaa myös jäsenvaltioita siihen. Älykkäät kylät prosessi on nyt kokeilu- ja pilotointivaiheessa ja se kiinnostaa entistä enemmän. Aikaisemmassa vaiheessa mukaan tulleet yhteisöt voivat myös olla paremmassa asemassa kun rahoitusmahdollisuudet aukeavat.

Monet jäsenvaltiot ovatkin jo aloittaneet tukitoimien testaamisen ja kokeilut.

EU on delegoinut suurimman osan ”älykäs kylä” -ohjelman suunnittelusta ja rahoituksesta jäsenvaltioille eikä se ole asettanut mitään erityisiä vaatimuksia. Delegoiminen lisää joustavuutta. Euroopan komissio rahoittaa kuitenkin yhteistyössä Euroopan parlamentin kanssa teknisiä selvityksiä ja avustushankkeita, jotka liittyvät älykäs kylä -konseptin edistämiseen: kuten älykkäiden ekososiaalisten kylien pilottihanke [ja Smart Rural 21](#) & [Smart Rural 27 -hankkeet](#).

Smart Rural 21 -projekti on kerännyt tietoa älykäs kylä prosessien etenemisestä jäsenmaissa [Smart Rural 21 -maasivuille](#). Siellä on tärkeimmät rahoituslähteet ja sidosryhmät. Smart Rural 21 -projekti esittelee myös menestyksekkäitä esimerkkejä jäsenvaltioiden ohjelmista ja toimista kannustaakseen poliittisia päättäjiä toimimaan.

Smart Rural 27 -projekti jatkaa tietojen päivittämistä [Smart Rural 27 -projektin jäsenvaltioiden infosivuilla](#). Jäsenmaihin perustetaan työryhmiä, joihin sitoutetaan älykäs kylä -teeman osajia eri sektoreilta ohjelmatyön edistämiseksi.

5 Euroopan sosiaalirahasto
6 Euroopan meri-, kalastus- ja vesiviljelyrahasto

LISÄTIETOJA ÄLYKKÄÄN KYLÄN STRATEGIAN KEHITTÄMISESTÄ

[Älykkään kylän strategiamalli](#), Smart Rural 21 (E40): strategiapohja, kuvaus sen käytöstä sekä ohjevideo, jota Smart Rural 21 -kylät ovat käyttäneet strategioidensa kehittämisessä.

[Älykkäiden kylien strategiat](#), Smart Rural 21: Smart Rural 21 -projektin kylien kehittämiä strategioita.

[Mitämaassani tapahtuu – Smart Rural 21 -sivut](#): kuvaus siitä, miten älykkäitä kyliä (vastaavia toimia) lähestytään jäsenvaltioiden eri, organisaatioissa, toimitapolitiikoissa ja toimissa.

[Smart Rural 21 -tiekartta](#): hyödyllisiä työkaluja strategian kehittämistä varten.

[Älykkäiden kylien käytännöt](#): tietoa erilaisista ratkaisuista ja työkaluista Euroopan/kansallisella/alueellisella tasolla.

[Financing Smart Villages through crowdfunding](#) (älykkäiden kylien rahoitus joukkorahoituksella)esitys [toisessa Smart Village Academy -tapahtumassa](#) osana Smart Rural 21 -projektia

3. MITEN STRATEGIA VOIDAAN OTTAA KÄYTTÖÖN JA MITEN ÄLYKKÄITÄ RATKAISUJA VOIDAAN KEHITTÄÄ?

Tässä osiossa on ohjeita siihen, miten strategia voidaan ottaa käyttöön suunnitelmien ja älykkäiden ratkaisujen kautta. Smart Rural 21 -tiekarttavoit myös

auttaa prosessissa: (1) [suunnittelu](#), (2) [ratkaisujen löytäminen](#), (3) [toimenpiteiden toteuttaminen](#), (4) [rahoitus](#) ja (5) [seuranta](#).

3.1 MITÄ ÄLYKKÄÄLLÄ RATKAISULLA TARKOITETAAN?

Älykkäät ratkaisut ovat **innovatiivisia ja inspiroivia aloitteita, toimenpiteitä tai projekteja**, joiden avulla älykkään kylän strategian tavoitteita voidaan saavuttaa. ”Älykkyyden” ja ”innovaation” määritelmät on jo esitelty aiemmin (katso osio 1.2).

Suunniteltujen ja todellisten ratkaisujen odotetaan tuovan uusia, erilaisia ja innovatiivisia ratkaisuja 2000-luvun haasteisiin ja mahdollisuuksiin. Kaksi tärkeää haastetta/mahdollisuutta on saanut erityistä huomiota Euroopan komission strategisissa tavoitteissa ja sitä kautta myös älykkäiden kylien yhteydessä:

- **Yhteyksien saatavuus ja digitaalisten teknologioiden käyttö** (liittyy EU:n digiaikaan sopeutumisen tavoitteeseen).
- **Ilmastonmuutokseen sopeutuminen** (liittyy EU:n Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteisiin).

Nämä tekijät ovat myös [EU:n pitkän aikavälin maaseutuvisiön](#) ytimessä: verkostoituneet, selviytymiskykyiset, vahvemmat ja vauraat maaseutualueet.

Kuten edellä jo mainittiin, innovaatiot ja älykkyys ovat kontekstisidonnaisia sekä riippuvaisia kylän/yhteisön senhetkisestä tilanteesta. Smart Rural 21 -hanke halusi kuitenkin inspiroida toimijoita laatimallaan älykkäiden ratkaisujen tietopankilla. Pankki kattaa useita eri teemoja ja korostaa erityisesti paikallisten aloitteiden innovatiivisimpia piirteitä. Ratkaisut ovat myös siirrettävissä toisiin kyliin ja toimintaympäristöihin. Smart Rural 21 -kylien ratkaisut sekä niiden toteutukseen läpikäymät prosessit löytyvät verkosta hankkeen sivuilta kaikille haluaville.

Euroopan komissio julkisti EU:n [pitkän aikavälin maaseutuvisiön](#) vuonna 2021. Siinä on neljä kantavaa toiminnallista aihe-alueita, joita kuvataan sanoilla: ”vahvempi, verkottunut, selviytymiskykyinen,, vauras”. Nämä sopivat myös hyvin älykkäiden kylien teemaan.

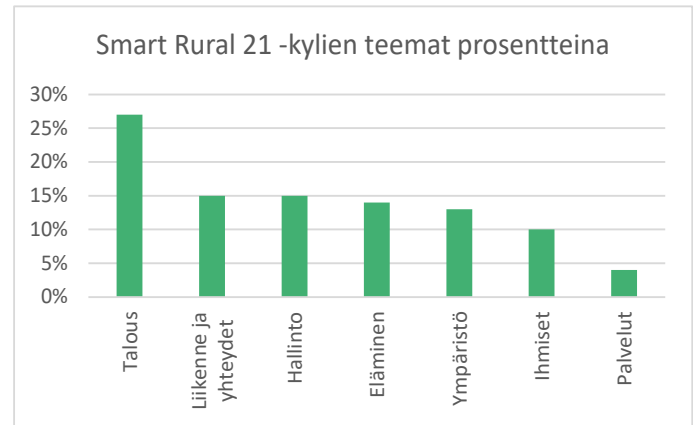
3.2 MITEN VOIT LÖYTÄÄ OIKEAT ÄLYKKÄÄT RATKAISUT?

Älykkäät ratkaisut eivät rajaudu mihinkään erityiseen teemaan tai aiheeseen. Tärkeää on, että ne sopivat juuri siihen kontekstiin ja tilanteeseen jossa kyläsi/yhteisösi on. Alla olevasta kaaviosta näet Smart Rural 21 kylien tärkeimmiksi koetut kehittämisen teemat.

Vaikka Smart Rural 21 kylät ovatkin ottaneet käyttöön monenlaisia älykkäitä ratkaisuja, osa on kylille yhteisiä ja erittäin ajankohtaisia.

Oliko jokin näistä teemoista ajankohtainen oman kyläsi kohdalla? Tutustu Smart Rural 21 -osallistujakyläiden verkkosivuihin, videoihin ja esityksiin) ja ota halutesasi yhteyttä suoraan kyliin.

Kuvaaja: Dominik Lange

Eläkeläisten kylä ja etähoitopalvelut Onko digitaalisuus ratkaisu?

Vanhuksista huolehtiminen on yleinen haaste. Sitä se on myös digitaalisten verkkopalveluiden osalta. On syytä arvioida, onko investointi digitaaliseen teknologiaan vaivan arvoista, mm. minkälaisia investointeja ja kuinka paljon ja työtä se vaatii, että palvelut olisivat tehokkaita ja käytännöllisiä. Tärkeä aihe [Irlannin Dinglessä](#), [Portugalin Penela-Cumeeirassa](#) ja [Saksan Sollstedtissä](#)

Kuvaaja: Arno Senoner

Nuoret: miten saada nuoret mukaan toimintaan?

Nuorten, erityisesti teini-ikäisten, saaminen mukaan paikalliseen toimintaan on ollut haasteellista monissa maaseutuyhteisöissä Aiheina on ollut mm. taitojen ja osaamisen kehittäminen sekä oikeanlaisen toiminnan löytäminen nuorille. Tärkeä aihe [Tšekin tasavallan Mukarovissa](#), [Latvian Alsungassa](#) ja [Espanjan Ansóssa](#)

Kuvaaja: Myriam Jessier

Digitaaliset teknologiat: miten käyttää teknologioita palveluiden parantamiseksi?

Datan- ja tiedonhallintatyökaluja, alustoja ja -sovelluksia kehitetään yleensä parantamaan maaseutuyhteisöjen asukkaiden palveluja, matkailunkehittämistarkoituksiin sekä yhteydenpitoon paikallisten asukkaiden välillä (sosiaalinen innovaatio). Tärkeä aihe [Tanskan Torupissa](#), [Belgian Profondevillessä \(Vallonia\)](#), [Portugalin Penela-Ferraria De São Joãossa](#), [Kreikan Kytherassa](#) ja [Latvian Alsungassa](#)

Kuvaaja: Vidar Nordli-Mathisen

Vanhojen rakennusten uusiokäyttö kylässä Miten tehdä siitä kestävä? - ja miksi?

Vanhasta koulurakennuksesta maatilaksi ja yritystiloiksi
Vanhasta myllystä yritys- ja kylätaloksi keskuksiksi
Vanhoista kellareistamajoitustiloiksi
Ekorakennuksesta paikallisen maatalouden keskuksiksi ja yhteisön yhteiseksi tilaksi

Kuvaaja: Canva

Maisemasuunnittelu ja vanhojen rakennusten kunnostaminen/korjaus: miten säilyttää arkkitehtoninen-, kulttuurinen- ja ympäristöperintö?

Uudisrakentaminen, jo olemassa olevien rakennustenkorjaaminen sekä **maisemasuunnittelu** ovat olleet tärkeitä teemoja monissa valituissa Smart Rural 21 -kylissä. Pääasialliset tavoitteet: (1) hyödyntää vanhoja rakennuksia tai saatavilla olevia tontteja paikallisen yhteisön hyväksi, (2) kestävien (ympäristöystävällisten) ratkaisujen löytäminen ja paikallisiin ympäristöolosuhteisiin soveltaminen sekä (3) taloudellisesti kestävä yritystoiminnan kehittäminen. Tärkeä aihe [Espanjan Ansóssa](#), [Slovenian Sentviska Goran alueella](#), [Puolan Tomaszynissä](#), [Unkarin Upponyssa](#), [Suomen Raudanmaalla](#) ja [Viron Virtsussa](#)

Kuvaaja: Canva

Kestävä/uusiutuva maatalous: miten ympäristöä voidaan säilyttää ja suojella maatalouden uusilla menetelmillä ja teknologioilla?

Uudet teknologiat ja menetelmät sekä uusiutuva ja älykäs maatalous lisäävät sekä yhteisön että ympäristön kestävyttä ja resilienssiä. Ne kuuluvat tärkeimpiin älykkäiden kylien teemoihin EU:n vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden mukaisesti. Tärkeä aihe [Puolan Tomaszynissä](#), [Kreikan Kytherassa](#) ja [Unkarin Babina Gredassa](#)

Kuvaaja: Canva

Uusiutuva energia ja paikalliset energiayhteisöt: miten saavuttaa energiaomavaraisuus?

Uusiutuva energia ja erityisesti keskittyminen paikallisiin energiayhteisöihin. Itävallan Stanzin tapauksessa yhdistyi paikallistalous, paikallisvaluutta, lohkoketjuteknologia ja siihen liittyvä rahake/arvojärjestelmä. Tärkeä aihe [Itävallan Stanz im Mürztalissa](#)

Kuvaaja: Canva

Älykkäät liikenneratkaisut: miten varmistaa liikkuvuus syrjäisillä maaseutualueilla?

Älykkäät liikenneratkaisut syrjäisillä ja vuoristoisilla maaseutualueilla, kuten sähköautot ja autojen yhteiskäyttö, auttavat tukemaan erityisesti eristyksissä olevia ja/tai syrjäisiä yhteisöjä. Tärkeä aihe [Itälian Ostanassa](#)

Nämä esimerkit ovat linjassa pitkän aikavälin maaseutuvisiossa ehdotettujen kantavien aihealueiden kanssa, joita ovat:

1. Vahvemmat maaseutualueet: vanhustenhoito, nuorten sitouttaminen sekä datan ja data-alustojen käyttö paikallisten palveluiden parantamiseksi (suurin osa [Smart Rural 21 -kylistä](#)).

2. Selviytymiskykyiset maaseutualueet: kestävämaisemasuunnittelu, rakentaminen ja korjausrakentaminen, uusiutuva maatalous ja uusiutuvan energian yhteisöt ([Stanz](#), AT; [Tomaszyn](#), PL; [Penela](#), PT; [Kythera](#), EL).

3. verkottuneet maaseutualueet: älykkäät liikenneratkaisut ja digitaalisuus (esim. Belgian Valloniassa sijaitseva [Profondeville](#) ja laajakaistayhteydet Suomen [Raudanmaalla](#)).

4. Vuraat maaseutualueet: Maaseudun yrittäjäyys laajasti nähtynä, mukaan lukien kestävä maatalous (Puolan [Tomaszyn](#), Kreikan [Kythera](#), Unkarin [Babina Greda](#)), turismi (esim. Kreikan [Kythera](#)) ja maaseudulla toimivat yritykset (esim. Tanskan [Torup](#) ja Suomen [Raudanmaa](#)).

Oikean innovatiivisen ratkaisun löytäminen tiettyyn ongelmaan tai uuden mahdollisuuden toteuttaminen saattaa vaatia paljon kokeilemistaja testausta. Alla joitakin tapoja päästä ratkaisuun:

- Asiantuntijoiden tiedot ja taidot voivat ovat todellakin tarpeen. Vaikka paikallinen yhteisö on usein pääasiallinen innovaatioiden lähde, tarvittavaa asiantuntemusta ei välttämättä löydy paikallisesti. Smart

Smart Rural 21 -kylät saavat tarvitsemansa asiantuntemuksen erityisten kyläneuvojen, paikallisten asiantuntijaorganisaatioiden (kuten paikallisten yliopistojen, kansalaisjärjestöjen jne.), paikallisten hallintoelinten tai erikoistuneiden elinten, maaseutuyhteisön asiantuntijajäsenten sekä ulkoisten asiantuntijoiden ja ammattitaidon kautta.

Rural 21-kokemusten perusteella kylät tarvitsivat usein ulkoista asiantuntija-apua ideoidensa toteuttamiseen. Ulkopuolinen näkökulma voi **avata silmät** uusille tavoille saavuttaa halutut tulokset. Yhteisöjä kannustetaan olemaan avoimia ratkaisuille, joita ne eivät ole aiemmin tulleet välttämättä edes ajatelleeksi. Laaja-alaisen kumppanuuden synnyttäminen Quadruple -helix mallin pohjalta, jossa yhdistyy **yksityinen ja julkinen sektori, tutkimus ja kansalaisyhteiskunta** voi olla hyödyllistä, ja sitä onkin onnistuneesti käytetty joillakin maaseutualueilla.⁷ Esimerkiksi Unkarin [Babina Greda](#) ja Kreikan [Kythera](#) tekevät tiivistä yhteistyötä yliopistojen kanssa, jotta paikalliset maanviljelijät saivat moderneihin ja kestäviin tuotantoteknologioihin (mukaan lukien täsmäviljelyyn) liittyvää osaamista. Belgian Vallonian [Profondeville](#) pyrkii tarjoamaan paikallisille viranomaisille asiantuntijoiden avulla taitoja, joiden avulla he voivat tunnistaa ja käyttää paikallisia Big Data -tietoja.

Vältä vanhoihin uriin juuttumista: yritä tunnistaa uudenlaisia ja yllättäviä ratkaisuja, pidä mielesi avoinna ja pyri löytämään uusia ideoita.

• **Älykkäiden ratkaisujen tietokanta** voi auttaa inspiroitumaan ja löytämään uusia ideoita. Tietokantoja on monia erilaisia, kuten esimerkiksi Euroopan maaseutuverkosto ENRD:n projektitietokanta (esimerkit, joita kerättiin [ENRD:n älykäs kylä teemaryhmän yhteydessä](#)) tai Komission maatalouspääosaston ylläpitämä Eurooppalaisen

innovaatiokumppanuuden (EIP) alaisten [maaseudun innovaatioryhmien hankkeiden tietokanta](#). Smart Rural 21 -projektilla on oma [tietokantansa](#), joka sisältää yksityiskohtaista ja käytännönläheistä tietoa inspiroivista ratkaisuista, joita on otettu käyttöön eri maaseutuyhteisöissä. Tietokannasta voidaan hakea tietoja temaattisten avainsanojen avulla.

Yllä on kuvakaappaus [älykkäiden ratkaisujen Smart Rural 21 -tietokannasta](#).

• **Vertaisperiaatteella toimiva tietojen vaihto** kylien välillä niin verkossa kuin kasvotustenkin on yksi parhaimmista asioista, joita maaseutuyhteisöt voivat tehdä. Muihin kyliin voi ottaa yhteyttä monilla eri tavoilla. Voit ottaa suoraan yhteyttä kyliin, jotka olet löytänyt tietokannan kautta tai muuta kautta. Smart Rural 21 -projekti on edistänyt kylien välistä tietojen vaihtoa erityisesti [aamukahvi-istunnoissa](#), joissa yksi kylä kerrallaan esittelee omia innovatiivisia lähestymistapojaan ja muut voivat vapaasti kysyä aiheeseen liittyviä kysymyksiä (kahvin ääressä) sekä keskustella tietyistä aloitteista tarkemmin. Lisäksi **molemminpuoliset vierailut** antoivat kylille mahdollisuuden tutustua toisiinsa projektin tuella myös verkon ulkopuolella. Vierailut järjestettiin [älykkäiden maaseutualueiden työpajojen](#) yhteydessä tai erillisinä tapahtumina. [Smart Village Academy](#) keskittyi kylien temaattisiin tarpeisiin. Voit tutustua linkkien kautta kylien inspiroiviin ratkaisuihin. Merkitykselliset

yhteisöverkostot (mukaan lukien kyliin keskittyneet verkostot, kuten [Smart Village Network](#) -verkosto) voivat myös auttaa luomaan linkejä kylien välille.

Valitettavasti kielitadon vajavaisuus on edelleen ongelma, jos halutaan tehdä yhteistyötä ja vaihtaa tietoja muiden yhteisöjen kanssa kansainvälisellä tasolla.

On erittäin tärkeää, että ainakin joku yhteisösi jäsen puhuu englantia, jos haluat viestiä muiden Euroopan (ja muun maailman) yhteisöjen kanssa.

Osa maaseutuyhteisöistä päätti parantaa kielitaitoaan Smart Rural 21 -projektin innoittamana.. ”Aloimme opiskella kollegoidemme kanssa englantia, sillä se tuntui olevan yksi yhteisömme olennaisista heikkouksista. Kun kuulimme muiden puhuvan hyvää englantia, se inspiroi meitä.”

3.3 MITEN PAIKALLISET SAADAAN MUKAAN RATKAISUJEN SUUNNITTELUUN JA KÄYTTÖÖNOTTOON?

Yhteisön jäsenten ottaminen mukaan strategian suunnitteluun ja toteuttamiseen on tärkeää siksi, että osallistava lähestymistapa kuuluu älykkäs kylä -konseptiin, mutta myös siksi, että jos paikalliset eivät tunne olevansa sitoutuneita strategiaan tai tunne **omistajuutta**, strategian toteuttaminen tulee todennäköisesti olemaan erittäin vaikeaa.

Sidosryhmien osallistaminen on usein haastava prosessi, erityisesti suuremmissa yhteisöissä sekä alueilla, joilla väestön väheneminen on ollut erityisen suurta/tai yhteisön henkilöresurssit ovat erittäin vähäiset.

Sidosryhmien aktivoimiseen paikallisessa yhteisössä ei ole yhtä ainoa tapaa, sillä asiaan vaikuttavat huomattavasti yhteisön jäsenten profiili ja aktiivisuustaso sekä paikallinen johtajuus ja muut tekijät.

Kokeneet kylien johtajat ovat huomauttaneet, että yhteisön jäsenten motivoimisessa on olennaista kuunteleminen, kannustaminen ja yhteisön jäsenten ideoiden toteuttaminen. Yhteisön jäsenille annetaan konkreettisia varmasti toteutuvia tehtäviä, joissa tulos on nähtävissä. Mikäli työtä tehdään vapaaehtoisesti, työhön osallistuneille kannattaa antaa pieniä palkintoja tai tunnustusta.

Tarkempia työkaluja yhteisön jäsenten sitouttamiseen on saatavilla [Smart Rural 21 - tiekartasta](#).

Erytisen menestyksekkäitä yhteisöjä ovat olleet ne yhteisöt, joilla on selkeitä tavoitteita, hyviä johtajia ja ovat omistautuneet asialleen - vaikka

kyseessä olisikin vain muutama tavoitteisin sitoutunut kylän henkilö. Aluksi muutamakin innokas henkilö voi riittää. Jopa yksi tai kaksi paikallista (joita voidaan kutsua hieman keinotekoisesti projektin ”isiksi tai äideiksi”) voi käynnistää muutoksen tai prosessin, jos heillä on muitakin syitä toimintaan kuin raha: heidän on uskottava tavoitteisiinsa ja siihen, että asioille voi tehdä jotain. Heidän on oltava kiinnostuneita asiasta, heillä on riittävät taidot ja resurssit prosessin toteuttamiseen. **Ilman johtajuutta, omistajuutta ja visiota** ei matkaa älykkääksi kyläksi voi aloittaa.

Ei ole välttämättä tarpeellista olla virallista hallintorakennetta kuten pormestaria, kyläasioista vastaavaa virkamiestä tai tiimiä, jotta prosessi voidaan

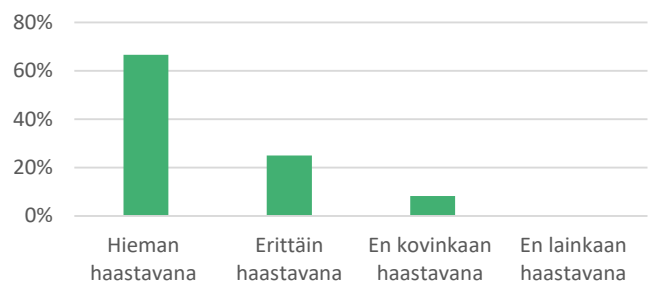
”Kun ihmiset tulevat meidän kylään ja sanovat haluavansa toteuttaa oman projektin, otamme tietenkin heidät vastaan iloisesti. Mutta varsinainen toteuttamisvaihe onkin eri asia. Jos 50 ihmistä sanoo, että he haluavat tehdä jotain Ostanassa, vain 1 palaa asiaan myöhemmin. Siinä vaiheessa alamme selvittää, onko meillä tarjota heille tilaa tai mahdollisuuksia. Ja näin voimme rakentaa monenlaista toimintaa.”

Enrica Alberti, Ostanan kylä, Smart Café

Useimmat Smart Rural 21 -kylät pitivät sidosryhmien sitouttamisprosessia strategian kehittämisen aikana ”hieman haastavana” (tiedot perustuvat 12 kyselyyn vastanneiden vastauksiin).

Miten haastavana pidit sidosryhmien sitoutumista / osallistamisprosessia älykkään kylän strategian kehittämisen aikana?

aloittaa. Smart Rural 21 -kylissä onkin käytössä monenlaisia hallintorakenteita.

Vaikka virallista rahoitusmekanismia ei tällä hetkellä ole älykkäisiin kyliin, EU:n ja joidenkin jäsenvaltioiden vahva sitoutuminen ja toiminnan rahoittaminen antaa uskoa parempaan tulevaisuuteen. Maaseudun paikallisten innovatiivisten ratkaisujen rahoitus on tähän mennessä toteutunut lähes yksinomaan LEADER-/CLLD-hankkeiden kautta. LEADER-/CLLD-hankkeet ovat myös jatkossa merkittäviä älykkäiden kylien rahoituslähteitä. LEADER-/CLLD-hankkeilla on kuitenkin melko pieni osuus kaikista maaseudun kehitysrahastoista. Jotta Älykkään kylän konsepti, ideologia ja toteutus etenisi, päättäjien sitoutumista tulisi lisätä ja rahoituksen pitäisi olla enemmän saatavilla. **Älykkäät kylät voi avata uusia ovia, mutta älä unohda koputtaa!**

EU:n ohjelmien, rahoitusohjelmien ja -hakujen viidakko voi tuntua mahdottomalta pienen toimijan silmissä. Maaseutuyhteisöt voivat pettyä, jos hakemus ei menekään läpi pitkän, byrokraattisen ja energiaa vaativan hakuprosessin lopuksi. Monet saattavat luovuttaa ja keskittyä ”oikeisiin asioihin” - ja voivat olla siinä jopa oikeassa. Löytäkseen oikeat haut, pärjätäkseen hakuvaatimusten kanssa ja päästäkseen mukaan EU-

Smart Rural 21 -projekti on antanut asiantuntija-apua joillekin maaseutuyhteisöille, jotta ne voisivat tunnistaa oikeanlaisia rahoituslähteitä ja hakea niistä rahoitusta (kuten esimerkiksi Espanjan [Ansó](#), Italian [Ostana](#) ja Itävallan [Stanz im Mürztal](#)). Saat lisätietoja näiden kylien kokemuksista Smart Rural verkkosivuilta (kylät, tiekartta)

Nuorten osallistaminen vaatii erityistä huomiota, luovuutta ja oikeanlaisia tekijöitä. Nuorten saaminen mukaan toimintaan on ollut tärkeä aihe monissa Smart Rural 21 -kylissä. [Tšekin tasavallan Mukarovissa](#) pääasiallinen haaste on ollut saada nuorempi sukupolvi mukaan yhteiseen toimintaan: kylä perusti nuorisokerhon (Hangout4Teens),

jonka toiminnasta vastaa kylässä asuva yliopisto-opiskelija. [Latvian Alsungassa](#) nuorten saaminen mukaan toimintaan sekäheidän digitaalisten- ja ohjelmointitaitojen (mm.virtuaalinen todellisuus) parantaminen olivat kehittämisen pääkohteena. [Espanjan Ansóssa](#) lapsia pyydettiin keskustelemaan ikäihmisten kanssa kylän tulevaisuudesta.

VINKKEJÄ JA VIHJEITÄ: JOSTAIN ON ALOITETTAVA

Smart Rural 21 -projektissa olemme nähneet, että eräät maaseutuyhteisöt saivat kyläläiset mukaan toimintaan paremmin kuin toiset. Uskomme, että projektin ei pitäisi olla vain kylien ”esittelemistä”: sen tulisi keskittyä **maaseutuyhteisön dynamiikan ymmärtämiseen ja sen selvittämiseen, mitkä ratkaisut toimivat ja mitkä eivät**. Tässä yhteydessä myös epäonnistuminen on sallittua. Älä anna pintakiillon hämätä sinua: keskity sen sijaan oikeasti tärkeisiin ja lisäarvoa tuoviin asioihin.

Samalla on kuitenkin myös olennaista huomioida yhteisön resurssit ja valmiudet. Projektissa on ollut

mukana inspiroivia yhteisöjä, joissa on ollut vain yksi tai muutama projektiin vahvasti sitoutunut henkilö syrjäisillä ja vähäväkisillä maaseutualueilla. Jos sinulla on ideoita ja selkeä visio, anna palaa: **kaikkien on aloitettava jostain**. Se, että on vain yksi tai muutama henkilö vetämässä prosessia ei katsota epäonnistumiseksi. Se muuttuu epäonnistuneeksi, jos kyseinen henkilö dominoi prosessia ja omat intressit asetetaan yhteisön vision ja intressien edelle.

hankkeisiin, yhteisöt voivat tarvita asiantuntija-apua. On vaikea sanoa, onko kaikki tähän käytetty aika ja vaiva sen arvoista, mutta yrittää kannattaa aina, sillä rahoitusmahdollisuuksia on tarjolla runsaasti. Rahoitusohjelmaan ja hakuun sopivan hakemuksen tekeminen on myös taito itsessään. Sen oppii ja siihen voi saada tukea. Hyvät ideat ja ja kohdallaan oleva motivaatio toimivat pohjana hyvän hakemuksen tekemiselle.

Julkisen rahoituksen lisäksi aktiivisimmat maaseutuyhteisöt ”ottavat asiat omiin käsiinsä” tulevaisuutensa turvaamiseksi ja etsivät vaihtoehtoisia rahoituskanavia. Yhteisöjen kannattaakin tutustua tarjolla olevaan yksityiseen rahoitukseen (mm. järjestöt, säätiöt), kestäviin liiketoimintamalleihin, joukkorahoitukseen sekä tietenkin EU:n eri rahoitusvälineisiin.

[Smart Village Academyn](#) toisena päivänä) keskityttiin erilaisiin maaseutuyhteisöille sopivien rahoituslähteiden käyttöön ja erityisesti joukkorahoituksen suunnitteluun.

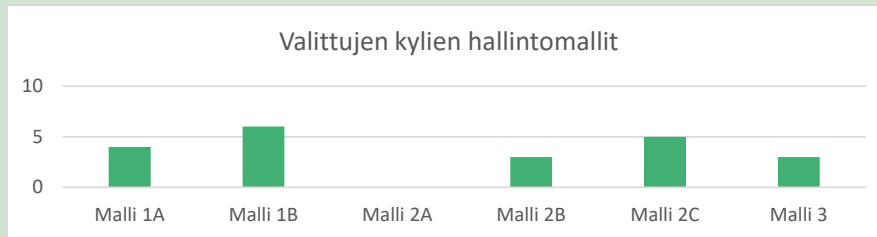
Smart Rural 21 -projektissa tunnistettiin kuusi erilaista hallintomallia, joilla kaikilla on hyviä ja huonoja puolia. Tunnistetut hallintomallit:

- Malli 1A: Valittu pormestari/varapormestari ja tiimi, joilla on suhteellisen selkeä johtava asema
- Malli 1B: Valitut pormestari/varapormestari, joilla on vahva sitoutuminen paikalliseen toimintaan
- Malli 2A: Vahvat (ei erikseen valitut) paikalliset johtajat / johtohahmot, joilla on johtava asema
- Malli 2B: Vahvat (ei erikseen valitut) paikalliset johtajat / johtohahmot ja vahva sitoutuminen paikalliseen toimintaan

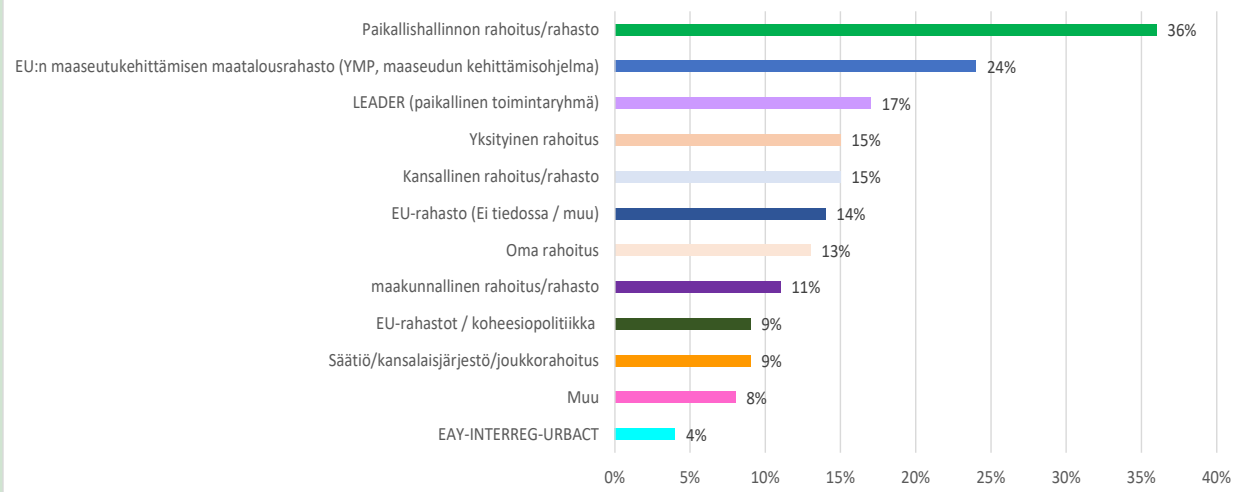
- Malli 2C: Paikallinen ammattilainen/yksilö tai asiantuntijaorganisaatio on vastuussa prosessin etenemisestä

- Malli 3: Itseohjautuvat, paikallisista koostuvat hallintoelimet

Smart Rural 21 -kylät on luokiteltu eri mallien mukaan alla kuvatulla tavalla. **Mikä malli vastaa parhaiten omaa maaseutuyhteisöäsi?**

Kylä- ja maaseutuyhteisöprojektien rahoituslähteet

Syyskuussa 2021, Smart Rural 27 -projektissa kartoitettiin laajasti kylien toimintaa ja hankkeita tavoitteena selvittää, miten hyvin EU-rahoitus (ja muut rahoituslähteet) ovat maaseutuyhteisöjen käytettävissä.

Analyysin perusteella useimmat toimenpiteet toteutetaan paikallisella/hallituksen rahoituksella, yksityisellä rahoituksella tai kansallisin varoin. EU-

rahoituksesta voidaan sanoa, että kylien/yhteisöjen käytössä on ollut vain LEADER (CLLD) -ohjelman kautta saatu rahoitus. Muiden EU-rahoituskanavien käyttö älykkäiden yhteisöjen ratkaisuihin ja innovaatioihin on haastavaa.

Lähde: Edina Ocskonin, Smart Rural 27 -projektin koordinaattorin esitys

VINKKEJÄ JA VIHJEITÄ: ÄLYKKÄIDEN RATKAISUJEN RAHOITUS

- ✓ Rahoitusohjelmat sekä niihin liittyvät haut reunaehtoineen eivät ole helppoja. Käynnistäessäsi innovatiivista toimintaa yhteisössäsä, voit tutustua Smart Rural 21 -verkkosivuston politiikkaosioon ja siellä esitettyihin rahoitusmahdollisuuksiin. Mikäli lähdet älykäs kylä polulle, **saatat tarvita siihen myös asiantuntijoiden apua.**
- ✓ Julkisen rahoituksen lisäksi, **myös muita vaihtoehtoja kannattaa harkita, kuten liiketoiminnallisia malleja ja joukkorahoitusta. M e n e s t y n e i m m ä t / ” ä l y k k ä i m m ä t ” maaseutuyhteisöt eivät välttämättä ole niitä, jotka ovat onnistuneet saamaan eniten rahoitusta.** Jotkin yhteisöt ovat hyviä hakemaan ja saamaan rahoitusta, mutta vaarana voi olla se, että mennäänkin rahoitus edellä strategisen pitkäaikaisen ajattelun sijaan.
- ✓ Maaseutuyhteisöt voivat aktiivisesti etsiä itselleen sopivimmat rahoituslähteet ja resurssit sen sijaan, että käyttäisivät tarjolla olevia, mutta tarkoituksiin vähemmän sopivia rahoitusohjelmia/hakuja. Alussa **on myös hyvä miettiä sitä, miten omat tavoitteet linkittyvät esimerkiksi paikallisten Leader-ryhmien, kuntien ja aluehallinnon ohjelmiin, strategioihin ja käytäntöihin.** Kansallisten rahoitusohjelmien lisäksi saatavilla on rahoitusta rajat ylittävään yhteistyöhön mm. Leader-, Interreg-, kansalaisten Eurooppa-, ERASMUS+ ja Horisontti Eurooppa ohjelmien kautta. Smart Rural 21 projektin lisäksi EU:ssa on käynnissä muita Älykäs kylä teemaan liittyviä prosesseja, esimerkiksi [Smart Rural 27-projekti](#).

LISÄTIETOJA: ÄLYKKÄÄT RATKAISUT JA RAHOITUS

[Smart Rural 21 - tiekartta](#): käytännön työkaluja strategian käyttöönottoa varten.

[Älykkäiden ratkaisujen Smart Rural 21 -tietokanta](#): älykkäitä ratkaisuja ja tarkempaa tietoa käyttöönotosta.

[Smart Rural 21 -kylien profiilit ja ratkaisut](#): yksityiskohtaista tietoa kylien toteuttamista älykkäistä toimista.

4. LOPPUSANAT

Tässä lyhyessä oppaassa olemme halunneet jakaa kanssasi maaseutuyhteisöjen kanssa vuosina 2020 ja 2021 toteutetun Smart Rural 21 -projektin tärkeimmät tulokset ja opetukset. Viestit ja resurssit? Opas tukee tiedon, esimerkkien ja vinkkien kautta alkavaa matkaasi älykkääksi kyläksi, mutta jokaisen on tehtävä asiasta oma päätös. Varsinainen työ on tehtävä itse: se vaatii paljon, sillä maaseutuyhteisöt asukkaineen kohtaavat monia haasteita. Toivottavasti se tuo tullessaan myös monia uusia mahdollisuuksia.

Älykkäiden kylien konsepti kehittyi jatkuvasti ja on tukenasi prosessin eri vaiheissa. Konsepti on kokeiluvaiheessa. Myös kylissä ja yhteisöissä älykkäitä ja innovaattivisia ratkaisuja otetaan vähitellen ja eri tahtiin käyttöön eri puolella Eurooppaa. Se, onko konsepti menestys vai jääkö se kauniiksi sanoiksi, riippuu kaikista meistä. Et ole yksin tällä matkalla. Monet jäsenvaltiot tukevat älykkäitä kyliä aktiivisesti ohjelmakaudella 2021–2027. Euroopan komissio jatkaa myös älykäs kylä -prosessin tukemista, mm. Smart Rural 27 hankkeen kautta ([Smart Rural 27 -projekti](#)). Liity toimintaan ja verkostoidu muiden kylien kanssa jakaaksesi kokemuksia ja tietoa yhteisöjen kehittämisestä ja innovatiivisista ratkaisuista.

”On syytä muistaa, että ainoa tapa siirtää tietoa eteenpäin on tunteiden kautta. Into on läheisessä suhteessa tunteisiin.”

Fritz Pichler,
Stanzin pormestari

